

Regeringskansliet, Justitiedepartementet

Diarienummer:
IMY-2023-10039

Ert diarienummer:
Ju2023/01747

Datum:
2023-10-20

Yttrande över remiss av EU-kommissionens förslag till förordning med kompletterande förfaranderegler i gränsöverskridande ärenden enligt dataskyddsförordningen

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

IMY är positiv till förslagets syfte att effektivisera och harmonisera hanteringen av gränsöverskridande ärenden. Att hantera gränsöverskridande ärenden utgör en mycket stor del av vår operativa verksamhet och är en av våra största utmaningar. Att göra denna hantering mer effektiv och uppnå ökad enhetlighet är därför angeläget. IMY anser exempelvis att det är bra att fastställa vilken information som ska krävas när ett klagomål lämnas in till en tillsynsmyndighet, t.ex. genom att använda ett enhetligt klagomålsformulär. När det gäller omfattande och mer komplicerade gränsöverskridande tillsynsärenden ser IMY nytta med det förfarande som föreskrivs i förslaget.

IMY lämnar dock följande synpunkter.

Sammanfattningsvis anser IMY att bestämmelserna i förslaget är mer detaljerade och långtgående än vad som är nödvändigt med hänsyn till förslagets övergripande syften. När det gäller syftet att effektivisera hanteringen av gränsöverskridande ärenden kan förslaget i praktiken få motsatt effekt. Vissa av bestämmelserna är dessutom svåra att förena med svenska grundlagar och förvaltningsrätt. I sin nuvarande utformning kräver förslaget att IMY får ytterligare finansiering.

I förslaget föreskrivs ett mer detaljerat och formaliserat förfarande (se särskilt artiklarna 8, 9, 10 och 14) jämfört med nuvarande ordning, och innebär därmed en ökad administrativ börda för tillsynsmyndigheterna. En stor andel av de gränsöverskridande ärendena är av enklare och okomplicerad karaktär. För sådana ärenden riskerar förslaget att innebära en oproportionerlig administrativ börda för tillsynsmyndigheterna. Förslaget kan i praktiken leda till förlängda handläggningstider, vilket står i motsats till förslagets syfte att förbättra effektiviteten i hanteringen av gränsöverskridande ärenden. IMY anser därför att det finns skäl att begränsa bestämmelsernas tillämpningsområde till mer omfattande och komplicerade ärenden, eller i vart fall ha

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

en flexibilitet med möjlighet att göra undantag från vissa bestämmelser i enklare ärenden.

Genom förslaget ges klaganden en partsliknande ställning i gränsöverskridande ärenden. Den ordning som föreslås medför ett omfattande merarbete jämfört med nuvarande ordning. Klaganden har hittills inte bedömts vara part i IMY:s tillsynsärenden. Denna fråga är för närvarande föremål för prövning i svensk domstol. Det kan ifrågasättas om det skulle vara möjligt eller lämpligt att klaganden endast skulle ha partsliknande ställning i gränsöverskridande ärenden men inte i rent nationella ärenden.

Vissa av de föreslagna bestämmelserna (artiklarna 15, 19 och 20) begränsar rätten till partsinsyn enligt förvaltningslagen. Det kan ifrågasättas om detta är en lämplig ordning. Förslaget innehåller även bestämmelser (artiklarna 15, 19, 20 och 21) som begränsar allmänhetens tillgång till allmänna handlingar, yttrandefriheten och meddelandefriheten på ett sätt som är svåra att förena med svenska grundlagar.

IMY anser att förslaget som det ser ut nu kräver finansiering. Vår preliminära bedömning är att det tillkommande resursbehovet för IMY är tre årsarbetskrafter som en följd av den ökade administrativa bördan. I en omställningsfas kommer dessutom betydligt mer tid att gå åt till bland annat att utforma nya rutiner för handläggningen av tillsynsärenden, att anpassa vår e-tjänst för klagomål samt utbilda personalen i den nya hanteringen. Om det i det fortsatta förordningsarbetet blir aktuellt med hårdare tidsfrister, skulle det innebära ett ännu större resursbehov. Det gäller även om kravet på översättningar till flera språk än engelska skulle kvarstå enligt förslaget i artikel 6. IMY kan återkomma med en närmare bedömning om det blir aktuellt.

Detta yttrande har beslutats av den vikarierande generaldirektören Karin Lönnheden efter föredragning av juristen Katarina Högquist. Vid den slutliga handläggningen har även rättschefen David Törngren och enhetschefen Albin Brunskog medverkat.

Karin Lönnheden, 2023-10-20 (Det här är en elektronisk signatur)